

A1.17 Cucina e pasticceria

- Podstawowe składniki do gotowania
- Wyrażanie zobowiązań

La cipolla	<i>(cebula)</i>	Gli ingredienti	<i>(składniki)</i>
L'aglio	<i>(czosnek)</i>	Le spezie	<i>(przyprawy)</i>
Il sale	<i>(sól)</i>	La ricetta	<i>(przepis)</i>
Il pepe	<i>(pieprz)</i>	Fatto in casa	<i>(domowej roboty)</i>
La farina	<i>(mąka)</i>	Tagliare	<i>(kroić)</i>
Il burro	<i>(masło)</i>	Mescolare	<i>(mieszać)</i>
La panna	<i>(śmietana)</i>	Cucinare	<i>(gotować)</i>
Lo zucchero	<i>(cukier)</i>		

1. Dialog: Durante la pausa pranzo, Sara parla con Carlo di cosa cucinerà per cena

- Carlo:** Che cosa hai portato oggi per pranzo? *(Co dziś przyniosłeś/przyniosłaś na lunch?)*
- Sara:** Non molto: solo un panino con prosciutto e formaggio. Però stasera voglio cucinare qualcosa di buono. *(Niewiele: tylko kanapkę z szynką i serem. Ale dziś wieczorem chcę ugotować coś dobrego.)*
- Carlo:** Hai già deciso cosa cucinerai? *(Czy już zdecydowałaś, co ugotujesz?)*
- Sara:** Sì, le uova al pomodoro. Me le faceva sempre mia mamma. *(Tak, jajka w sosie pomidorowym. Moja mama zawsze mi je robiła.)*
- Carlo:** Hai già tutti gli ingredienti? *(Masz już wszystkie składniki?)*
- Sara:** Ho i pomodori freschi e la cipolla, ma mi mancano le uova. Devo passare al supermercato dopo. *(Mam świeże pomidory i cebulę, ale brakuje mi jajek. Muszę potem wstąpić do supermarketu.)*
- Carlo:** E come si prepara? È difficile? *(A jak się to przygotowuje? To trudne?)*
- Sara:** No, è un piatto molto semplice. Devi solo preparare il sugo e poi aggiungere le uova. *(Nie, to bardzo proste danie. Musisz tylko przygotować sos, a potem dodać jajka.)*
- Carlo:** Usi qualche spezia? Ieri ho provato a fare il sugo, ma era insipido. *(Używaś jakichś przypraw? Wczoraj próbowałem zrobić sos, ale był mdły.)*
- Sara:** Il segreto è il prezzemolo fresco: dà molto sapore. *(Sekret to świeża pietruszka: daje dużo smaku.)*
- Carlo:** Come dice il detto: il prezzemolo sta bene su tutto! *(Jak mówi przysłowie: pietruszka pasuje do wszystkiego!)*

1. Che cosa manca a Sara per fare le uova al pomodoro?
  - a. La cipolla
  - b. Lo zucchero
  - c. La farina
  - d. Le uova
2. Qual è il segreto per dare sapore al sugo?
  - a. Il burro
  - b. Il prezzemolo fresco
  - c. Il sale
  - d. La panna

1-d 2-b

2. Gramatyka: Przymiotniki określające

Przymiotniki jakościowe opisują cechy lub właściwości podmiotu.

1. Przymiotnik zgadza się z podmiotem w rodzaju i liczbie.
2. Typowa pozycja przymiotnika jest po rzeczowniku.

Aggettivo (Przymiotnik)	Maschile (Rodzaj męski)	Femminile (Rodzaj żeński)
Buono	Un piatto buono (<i>Danie dobre</i>)	Una torta buona (<i>Ciasto dobre</i>)
Grande	Un pomodoro grande (<i>Pomidor duży</i>)	Una cipolla grande (<i>Cebula duża</i>)
Piccolo	Un pezzo piccolo (<i>Kawałek mały</i>)	Una panna piccola (<i>Śmietana mała</i>)
Dolce	Un burro dolce (<i>Masło słodkie</i>)	Una crema dolce (<i>Krem słodki</i>)
Facile	Un esercizio facile (<i>Ćwiczenie łatwe</i>)	Una ricetta facile (<i>Przepis łatwy</i>)
Fresco	Un ingrediente fresco (<i>Składnik świeży</i>)	Una spezia fresca (<i>Przyprawa świeża</i>)

1. Per questa ricetta uso un burro _____ e una panna fresca.
a. *fresche*   b. *fresca*   c. *fresco*   d. *freschi*
2. Metto una cipolla _____ e due spicchi di aglio piccolo nella padella.
a. *grando*   b. *grandi*   c. *grande*   d. *granda*
3. È una ricetta _____ e un piatto dolce, fatto in casa.
a. *facilo*   b. *facili*   c. *facile*   d. *facila*
4. Oggi preparo un buon caffè e un dolce _____ ma molto buono.
a. *piccole*   b. *piccoli*   c. *piccolo*   d. *piccola*

1. fresco 2. grande 3. facile 4. piccolo

3. Ćwiczenia

1. Dopasuj każdy początek do właściwego zakończenia.

a. Per la ricetta facile,	1. mescolo lo zucchero con la panna.
b. Dobbiamo tagliare la cipolla	2. in pezzi piccoli per la salsa.
c. Per una torta dolce,	3. mi servono la farina e il burro.
d. A pranzo cucino un piatto semplice	4. con aglio, olio e spezie fresche.

1-c: Do łatwego przepisu, potrzebuję mąki i masła. **2-b:** Musimy pokroić cebulę na małe kawałki do sosu. **3-a:** Na słodkie ciasto, mieszam cukier ze śmietaną. **4-d:** Na lunch gotuję proste danie z czosnkiem, oliwą i świeżymi przyprawami.

2. Łatwy przepis na kolację z kolegami z pracy (Audio dostępne w aplikacji)

Wypełnij luki: casa, ricetta, ingredienti, in, sale, tagliare, fatto, pepe, farina, burro

Oggi Marco invita due colleghi a casa per cena. Vuole preparare un piatto semplice e _____ . Compra pochi _____ : _____ , _____ , latte, _____ e _____ . Con questi ingredienti prepara una salsa bianca facile per la pasta.

Per la cena Marco deve _____ la cipolla, mescolare la salsa e cucinare la pasta. Prima mette il burro in una padella, poi aggiunge la farina e il latte e mescola bene. Alla fine aggiunge un po' di sale, pepe e cipolla. La _____ è molto semplice e il risultato è un piatto buono per parlare e mangiare insieme dopo il lavoro.

Dzisiaj Marco zaprasza dwóch kolegów z pracy do domu na kolację. Chce przygotować proste, domowe danie. Kupuje niewiele składników: mąkę, masło, mleko, sól i pieprz. Z tych składników przygotowuje łatwy biały sos do makaronu.

Na kolację Marco musi pokroić cebulę, wymieszać sos i ugotować makaron. Najpierw wkłada masło na patelnię, potem dodaje mąkę i mleko oraz dobrze miesza. Na końcu dodaje trochę soli, pieprzu i cebuli. Przepis jest bardzo prosty, a efektem jest dobre danie, przy którym można porozmawiać i zjeść razem po pracy.

3. Posłuchaj fragmentów audio i wybierz poprawne rozwiązanie.

1. Cosa deve comprare la parlante per fare la torta?
(Co musi kupić mówiąca, żeby zrobić ciasto?)

a. Sale e pepe.	b. Del burro fresco.
c. Solo della panna.	
2. Qual è un ingrediente indispensabile per la zuppa?
(Jaki składnik jest niezbędny do zupy?)
a. Una cipolla grande.	b. Molto burro.
c. Un po' di zucchero.	

4. Wybierz poprawne rozwiązanie

- Per la cena di lavoro io _____ la cipolla fresca (Na kolację służbową kroję świeżą cebulę na małe kawałki.)
a. taglio   b. tagli   c. taglia   d. tagliamo
- Oggi noi _____ una torta dolce fatta in casa (Dzisiaj piecemy domowe słodkie ciasto dla kolegów.)
a. cucinano   b. cucino   c. cucina   d. cuciniamo
- Per questa ricetta facile tu _____ la farina (Do tego prostego przepisu mieszasz mąkę z cukrem i solą.)
a. mescolano   b. mescoli   c. mescola   d. mescolo

1. taglio 2. cuciniamo 3. mescoli

5. Odegraj rolę: Uzupełnij dialogi

a. Comprare ingredienti al supermercato

Cliente: *Scusi, dove trovo la farina? Devo preparare una torta fatta in casa. (Przepraszam, gdzie znajdę mąkę? Muszę przygotować domowe ciasto.)*

Addetta supermercato: 1. _____

Cliente: *Perfetto, grazie. E il burro dov'è? È nel reparto frigo? (Idealnie, dziękuję. A gdzie jest masło? Czy jest w dziale z lodówkami?)*

Addetta supermercato: 2. _____

b. Preparare la cena con un amico

Marco: 3. _____

Sara: *Mettiamo entrambi, ma poco aglio. Poi mescoliamo con olio, sale e pepe. (Dodajmy oba, ale trochę czosnku. Potem mieszamy z oliwą, solą i pieprzem.)*

Marco: 4. _____

Sara: *Va bene, così la cena è pronta in fretta e mangiamo un bel piatto fatto in casa. (Dobrze, wtedy kolacja będzie szybko gotowa i zjemy porządne domowe danie.)*

Przykładowe odpowiedzi:

1. La farina è lì, sullo scaffale in alto, vicino allo zucchero e al sale. 2. Sì, il burro è nel frigorifero, accanto alla panna, in fondo a destra. 3. Allora, per la pasta mettiamo la cipolla e l'aglio, o solo la cipolla? 4. Ok, io taglio la cipolla, tu cucini il sugo e aggiungi le spezie.

6. Ćwiczenia w parach lub z nauczycielem.

1. Inviti un collega italiano a cena a casa tua. Vuoi cucinare qualcosa di semplice e chiedi se va bene una pasta fatta in casa. (Usa: fatto in casa, la pasta, va bene?)

2. Sei al supermercato e non trovi la farina per fare un dolce. Chiedi aiuto all'addetto del reparto. (Usa: la farina, per un dolce, dove è?)

7. WhatsApp

Ciao! Sono Carlo

Stasera passo da te verso le **19:30**. Possiamo fare le **uova al pomodoro**? Io ho già **pomodori e cipolla**, ma non ho le **uova**.

Puoi comprare anche un po' di **sale e pepe**? E mi dici cosa devo fare quando arrivo?

Napisz odpowiednią odpowiedź: *Possiamo fare...? / Devo comprare... / Quando arrivi, devi...*

Ważne czasowniki	Tagliare (<i>przeciąć</i>)	Mescolare (<i>mieszać</i>)	Cucinare (<i>gotować</i>)
	Presente	Presente	Presente
io	taglio	mescolo	cucino
tu	tagli	mescoli	cuoci
lui/lei	taglia	mescola	cuoce
noi	tagliamo	mescoliamo	cuociamo
voi	tagliate	mescolate	cucinate
loro	tagliano	mescolano	cuociono